

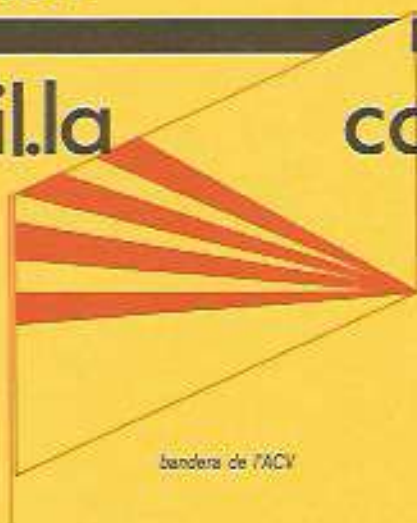
**associació catalana
de vexil·lologia**

any 1987

n.º 4

vexil·la

catalana

bandera de l'ACV

**difficil procés
mil·lenari de catalunya
cretes
els prats de rei
puigcerdà
els símbols de l'alguer
nacions i etnies: letònia
xii-civ
omeladès i carledès**

DIFÍCIL PROCÉS

El propòsit que, des de la seva fundació, té l'ACV perquè tots els municipis catalans es dotin de la seva bandera representativa, i perquè els que n'empren una d'incorrecta la rectifiquin o canviïn, topa amb més dificultats cada dia.

La primera és, encara, la manca d'un cens de banderes municipals. Catalunya té 940 municipis. Molts ja feien servir alguna bandera abans que l'ACV posés mans a l'obra, però, encara ara, l'Associació no ha aconseguit conèixer-les totes ni, tampoc, saber quin municipi té bandera o no.

D'altres, que no n'han tinguda mai i que han conegut l'existència de l'ACV, ens l'han sol·licitada, hem respost a la petició, i, després, l'ajuntament corresponent ha tardat a contestar o no ho han fet mai. Per un altre costat, per simple manca de temps —és ben sabut que l'Associació és un éns format per vexillòlegs sense ànim de lucre— encara queden alguns informes a fer quan se'n precipiten de nous.

L'ACV ha rebut respostes de tota mena. Alguns dels seus dissenyos han estat aprovats per majoria; encara més, per unanimitat. D'altres no han estat acceptats per simple manca de complaença (Calonge per exemple). D'altres, sí que han agradat, però l'Ajuntament no hi dona oficialitat municipal perquè el model de bandera fet per l'ACV s'ajusta al que hauria de ser el nou escut del municipi dictaminat per l'IEC, i en canvi l'Ajuntament vol conservar l'actual, incorrecte, i que, per ésser-ho, no pot rebre l'oficialització pel govern català (Perelada).

El poc interès que alguns consistoris municipals evidencien es converteix en pressions per part d'altres i així, per exemple, la bandera de Prats de Rei —s'inclou en aquest número de VEXILLA CATALANA— va ser aprovada sense el corresponent informe. En algun cas el procés esdevé llarg: l'ACV ha fet un disseny, i l'informe corresponent, ha agradat parcialment, s'ha discutit i s'espera la resposta de l'Ajuntament a un segon informe (Cornudella). En algun altre, l'informe i el disseny han estat mal interpretats i l'Ajuntament ha aprovat, sobre la base recomanada per l'ACV, una bandera que incorpora l'escut del municipi, cosa completament inacceptable per part de l'Associació (Roda de Ter).

L'ACV ha ofert la seva tasca a una bona quantitat de municipis i, davant la manca de resposta, ha insistit; la majoria no ha contestat, inexplicablement. Per si no n'hi havia prou, dins l'any que s'om, el Parlament de Catalunya ha aprovat una Llei de Règim Local, que inclou unes disposicions sobre banderes municipals, sense que, per raons de termini, els grups parlamentaris tinguessin en compte les remarques de l'ACV ni en aquell moment consideressin el projecte de Llei de Símbols de Catalunya, que l'Associació es trobava en procés de redacció, conjuntament amb la Societat Catalana de Genealogia, Heràldica i Sigillografia.

L'esmentada Llei de Règim Local, entre d'altres qüestions, estableix que la bandera sortirà de l'escut municipal. Com a norma general, l'ACV ja feia anys que seguia aquest principi, però no amb el rigor fixat; és més, és contrària a aquest rigor. Perquè entén que la bandera, com l'escut, pot basar-se en fets tradicionals, històrics o geogràfics que no necessàriament han de ser els mateixos en un cas i l'altre. Perquè, per exemple, la taxativa esmentada invalida la bandera de Mataró, de recent aprovació —va ser publicada al número 2 de VEXILLA CATALANA— que representa, per a tot el municipi, l'adopció de l'antiga bandera marítima, ben vàlida a ulls de l'ACV. Perquè, a més a més, el rigor que comentem impossibilita que un municipi adopti la seva bandera si prèviament no ha procedit a oficialitzar l'escut.

En el cas dels escuts, el procés d'adopció s'origina en el municipi. L'Ajuntament corresponent en demana l'oficialització a la Generalitat de Catalunya. La Generalitat n'encarrega l'estudi, una entitat de reconeguda solvència hi dona el vist i plau, posteriorment ho fa l'Ajuntament i, finalment, fins al moment de publicació de la Llei de Règim Local, es produeix l'oficialització amb el decret que es publica en el "Diari Oficial". Aquest procés, a simple vista prou vàlid, no es dona a la Llei de Règim Local pel que fa a les banderes, encara que, a la pràctica, sí que es té intenció que es donin les mateixes passes. En el cas dels escuts, l'entitat que confirma la bondat de l'estudi fet pel conseller heràldic de la Generalitat és l'Institut d'Estudis Catalans. En el cas de les banderes creiem que hauria de ser l'ACV i, de moment, no ho hem aconseguit. Fins i tot valdria la pena escurçar el camí

i que fos directament l'Associació qui s'encarregués de fer l'estudi que només hauria de ser aprovat pel municipi i, posteriorment, oficialitzat per part del govern català amb la seva publicació al "Diari". En aquest punt, a la pràctica, no hi ha conflicte perquè es dona la circumstància que l'actual conseller heràldic és el mateix que el vexillològic; però res no pot assegurar que sigui així per sempre.

En aquestes circumstàncies, el conseller heràldic, a l'ensens soci de l'ACV i membre de la seva comissió d'estudi de les banderes municipals, va acordar, amb l'ACV, estalviar una de les passes i estudiar, conjuntament, amb l'Associació, les peticions que es rebessin a la Generalitat. A partir d'aquell moment, la secretaria de l'ACV va escriure a bastants Ajuntaments, invocant la Llei de Règim Local i la disposició segons la qual "la bandera deriva de l'escut", en moltes ocasions adjuntant el disseny i l'informe de la bandera que la comissió havia estudiat, per a fer-los decidir; en aquesta ocasió la resposta també ha estat molt escassa.

A l'interim, s'anuncia una nova dificultat. La Generalitat va proposar a l'Institut d'Estudis Catalans que, com en el cas dels escuts, també fos qui sancionés l'estudi previ del conseller que, com queda dit, seria conjunt del conseller i de l'ACV. L'IEC va acceptar. Per tant, es pot donar el cas que els que entenen de vexillologia recomanin una bandera i que l'IEC no l'aprovi (!). En aquests moments, ens trobem així. Això, i tot el dit, entenem que justifica el retard en la publicació del número 4 de VEXILLA CATALANA, que preguem que disculpeu.

MILLENARI DE CATALUNYA

1988 es l'any del mil·lenari de la independència de Catalunya i, per commemorar aquest fet les institucions organitzaran actes oficials. Paralelament a això, i amb la intenció d'extendre aquest fet a uns àmbits més populars i participatius, diverses entitats hem cregut convenient constituir una MESA CIUTADANA A BARCELONA i fer una crida a la constitució de Meses a tots els pobles del nostre país.

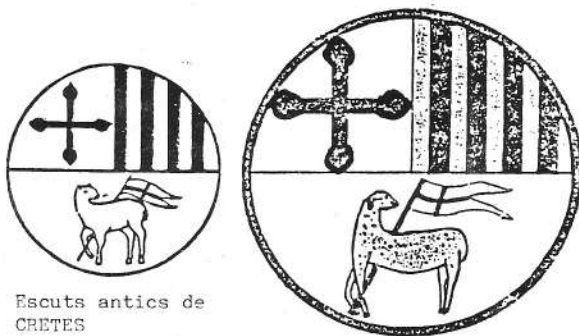
El logotip està basat en l'escultura de Josep M. Subirachs, que representa al comte Borrell II (947-992), que consumà la independència de Catalunya davant de la manca d'auxili franc després del saqueig i crema de Barcelona per Almansor.

El Secretariat Permanent de la Mesa Ciutadana del Mil·lenari de Catalunya, s'ha establert a l'Agrupació Cultural Folklòrica Barcelona, C/ Pi, 6, 08002 Barcelona. Tel. 318.85.37.

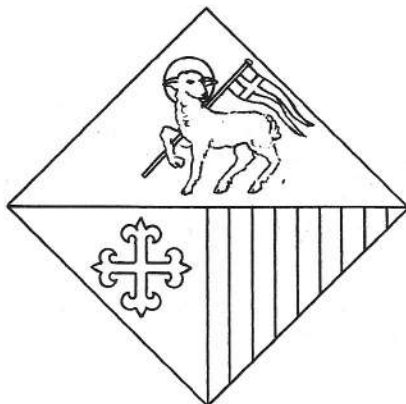
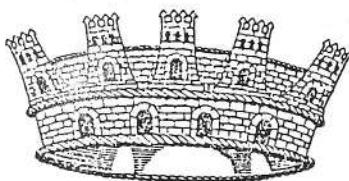
Cretes

El municipi de Cretes pertany a la comarca de Matarranya, una de les que constitueixen la Franja de Ponent. Per mitjà del nostre soci Jaume Carreras i Laserrada fòrem assabentats de les gestions entrepreses, sobretot sota l'impuls de l'Associació Cultural "Gent Jove", per tal de dotar-lo de símbols adients, tant escut com bandera.

A l'informe emès per l'Associació Catalana de Vexil·lologia, es donàren les dades de tots dos, com se segueix, en data del 26 d'agost del 1985:

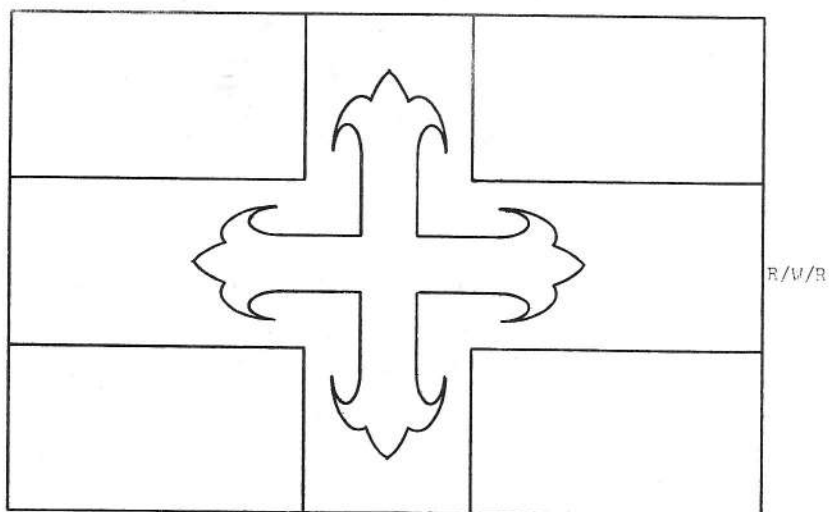

Escuts antics de
CRETES

Escut modern de C R E T E S

L'Associació Catalana de Vexil·lologia, en estudiar quina seria la bandera més apropiada per a representar el municipi de Cretes, Considerant que no ha trobat precedents sobre una bandera que històricament hagi representat aquest municipi, atenint-se a l'heràldica municipal de Cretes i a les normes generals de senzillesa, Considerant que l'escut heràldic municipal de Cretes és tallat, al primer l'anyell que representa a Sant Joan Baptista; el segon, partit, amb una creu flordellisada en primer terme, i de gules sobre camp d'argent, i els quatre pals de gules en camper d'or, representació de la Casa de Barcelona i del Regne d'Aragó i Catalunya en segon terme, Recomana una bandera de dimensions 2:3, vermella, carregada amb una creu blanca i aquesta carregada amb una creu flordellisada vermella. Els braços de la creu blanca, de la mateixa amplada, ocuparan una tercera part de l'alt de la bandera i dues novenes parts de l'amplada total. Les puntes superior i inferior de la creu flordellisada arribaran a 1/9 de l'alt i el baix, respectivament. Els braços horitzontals de la creu flordellisada tindran la mateixa llargada que els braços verticals.

Bandera de C R E T E S

D'una manera senzilla, aquesta bandera recull els colors i les idees principals de l'escut. La creu blanca correspon, com el be de l'escut, a la simbologia de Sant Joan Baptista. La creu flordellisada, que amb la representació de Sant Joan és diferencial de Cretes, se situa en el centre per raons de vistositat i simetria. La bandera no inclou els quatre pals vermells, innecessaris en trobar-se en tercer terme a l'escut.

Bandera i escut foren aprovats pel Plé municipal el 29 de gener del 1986, com es certifica al document annexe:

Ayuntamiento de CRETAS (Teruel)

86

Núm. _____

DÑA CRISTINA CUBERO ROMEO, SECRETARIO DEL AYUNTAMIENTO DE CRETAS
PROVINCIA DE TERUEL,

CERTIFICO:

Que p:or Pleno de este Ayuntamiento en su sesion ordinaria celebrada el próximo pasado día veintinueve de enero de mil nove- / cientos ochenta y seis se acordo tras la proposicion expuesta por la Comisión de Cultura de este Excmo Ayuntamiento a traves de su -/ portavoz D. Antonio Llerda Juan lo siguiente: "... Escudo heraldi- / co de Cretas de conformidad a la categoría de la Villa de Cretas -/ y uso de colores correctamente y asi mismo en base a este estudio - heráldico se procede a aprobar bandera Municipal correspondiente a esta Villa...".

Para su constancia y efectos extendiendo la presente certificacion -/ en Cretas a nueve de enero de mil novecientos ochenta y siete.

VºBº

El Alcalde,

El Secretario,

COMISION DE CULTURA- D. Antonio Llerda Juan
CRETAS-Teruel

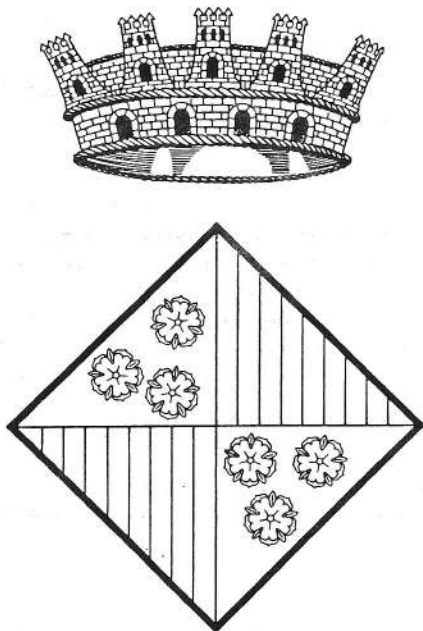
Els Prats de Rei

ESCUT

Els Prats de Rei (comarca de l'Anoia) va trametre el 21 de setembre de 1981 documentació per tal de dotar-se d'escut representatiu, tenint compte de que des del 1955 només havia rehabilitat el segell municipal, poc adient amb la tradició i que, segons sembla, mai no va completar el procés d'oficialització.

El Conseller Heràldic de la Generalitat, després de l'estudi dels antecedents a l'abast, va informar les següents armes:

"Escut caironat quarterat: al 1r. i 4t., d'argent, tres roses de gules; i al 2n. i al 3r., d'or, quatre pals de gules. Per timbre una corona mural de vila".

Escut de ELS PRATS DE REI

BANDERA Com sabeu, una de les tasques que l'ACV s'imposà fou promoure l'adopció de noves banderes pels municipis de tota Catalunya; raó per la que ens adreçarem a molts d'entre ells, sobre tot quan coneixiem llur interès en oficialitzar el respectiu escut. Oferiem estudiar i dissenyar al si de la nostra comissió el model més adient.

Obtinguerem respostes, com la del present Ajuntament, que reproduïm a continuació:

Els Prats de Rei, 8 d'abril de 1.986.

Sr. Josep Porter-Moix, Secretari de
l'Associació Catalana de Vexil·lologia

BARCELONA.-

Benvolgut senyor:

Des de fa ja força temps, persones d'aquest Ajuntament i estudiosos de la Vila, cerquen dades sobre la bandera del municipi. Fins ara, només hem trobat algun document que fa esment "de passada" de la bandera d'Els Prats de Rei, però sense concretar com era aquesta bandera. Com a exemple, us direm que hem llegit un document en l'arxiu parroquial, en el que és diu que una bandera d'Els Prats de Rei, va participar al Bruc, en la lluita contra el francès.

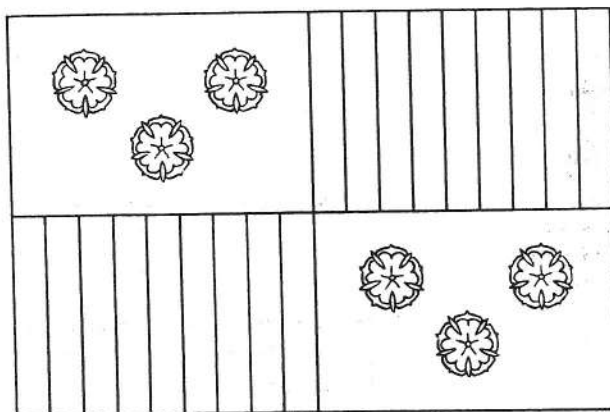
Amb gran satisfacció hem rebut el vostre escrit del 28 de febrer passat, en el que ens feu saber que l'Associació Catalana de Vexil·lologia ja té decidit el disseny que hom creu més adequat per a la bandera del nostre municipi. En aquest sentit, molt us agrairiem que vulguessiu informar-nos sobre aquest disseny amb la fi de que puguem reunir suficient informació per a l'adopció de la bandera d'aquest municipi.

Per a la nostra banda ens comprometem a informar-vos de la decisió final de l'Ajuntament envers l'adopció de la bandera, així com també a fer-us arribar tota la documentació i informació que puguem reunir amb referència al assumpte que ens ocupa.

AJUNTAMENT
Senyora, L'Alcalde,
Signat: Josep Font i Oliva.

Tot seguit trameterem el corresponent informe, i tenint compte de les dades al nostre abast, ens decidirem per un disseny purament heràldic, vist que concordava amb d'altres ben arrelats a la tradició catalana.

Anava la bandera quarterada, en creu. Als quarters primer i quart (superior de l'asta i inferior del batent), blancs, tres roses vermelles, ordenades dues a dalt i una a baix, amb un diàmetre relatiu d'un sisè de l'alt de la bandera i centrades sobre punts distants el mateix mòdul dels límits del quarter. Els quarters segon i tercer (inferior de l'asta i superior del vol) les nou franjes, cinc grogues i quatre vermelles, del sobirà de Catalunya.

Bandera de ELS PRATS DE REI

Pel quinze de l'agost següent, Festa Major del municipi, es va procedir a l'inauguració de la nova ensenya, com anunciava el programa d'actes:

Novament Festa Major. Amb renovada il·lusió, ens disposem a gaudir de la Festa Gran.

Amb aquest fi, hem preparat el programa d'actes que esperem que sigui de l'agrat de tots i ens doni uns dies plens de germanor i alegria.

Intentem superar el nefast record de l'incendi que els dies 6 i 7 de juliol va assolar la nostra comarca i també les altres adversitats (sequera, etc.) que aquest any "Halley" ens ha portat.

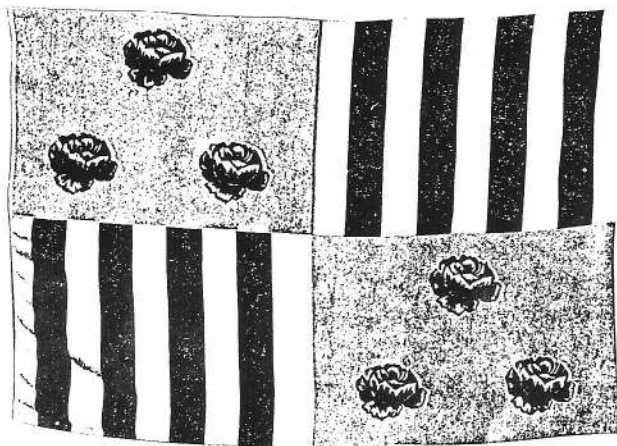
Enguany, però, creiem que la Festa aplega entre els seus actes un de molt especial com és la benedicció i estrena de la bandera de la vila d'Els Prats de Rei.

La nostra bandera ha estat adoptada segons el disseny recomanat per l'Associació Catalana de Vèxill·lògia, fruit dels estudis realitzats entre d'altres personatges, pel Sr. Josep Porter-Moix i el Sr. Armand de Fluvià, Heraldista de la Generalitat de Catalunya.

De bon segur que entre tots farem una bona FESTA MAJOR.

AJUNTAMENT D'ELS PRATS DE REI
COMISSIÓ DE FESTES

Però és ben cert que la bandera finalment hissada no es corresponia amb la nostra proposta; si més no, es va donar a les roses una representació "naturalista", amb tan poc encert que esdevingueren uns cosos estranys, ressaltats de blanc, sobre una tela de color platejat, com el disseny que reproduïm a continuació:

Per acabar amb aquesta ressenya, veieu un escrit de l'Ajuntament, adreçat a l'ACV, que vol transmetre una mica de la joiosa inauguració:

Els Prats de Rei, 21 de novembre de 1.986.

SR. JOSEP PORTER-MOIX, Secretari de l'
ASSOCIACIÓ CATALANA DE VEXIL·LOLOGIA.

BARCELONA.-

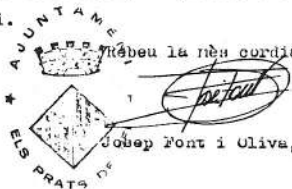
Distingit Sr.:

Molt en plaer fer-us saber que aquest Ajuntament que n'honro en presidir, en sessió ordinària celebrada el passat dia 20 de juny, va prendre per unanimitat l'acord d'aprovar el disseny proposat per l'Associació Catalana de Vexil·logia, de la bandera del municipi d'els Prats de Rei. En conseqüència va encarregar-se la confecció de la bandera i en el dia de la Festa Major de la vila, a la Missa Major, es va procedir a la seva benedicció i després fou portada a la Casa de la Vila, on desde aleshores, presideix al costat de la bandera

de Catalunya i de la d'Espanya, tots els actes i activitats de la vila. No cal pas que us diguem el joiosos i corols que ens sentim de la nostra Esguena, per la qual cosa volem fer-us arribar tot el nostre agraiment.

Us adjuntem a la present, una fotografia de la bandera, així com també un programa de la Festa Major de la vila, que com veureu, fa principal referència a la bandera del municipi.

Rebeu la nra cordial salutació.

Josep Font i Oliva, Alcalde.

Puigcerdà

Amb raó del primer Centenari de la Festa de l'Estany, tant arrelada a la vila de Puigcerdà (Cerdanya), la corporació municipal i el Patronat de Turisme publicaren un programa a on figuraven les dades concretes del procés de desenvolupament dels símbols municipals; seguint l'ordre mateix de l'escrit, reproduïm successivament les corresponents a la bandera, en primer lloc, seguides de les de l'escut:

BANDERA I ESCUT DE LA VILA DE PUIGCERDÀ

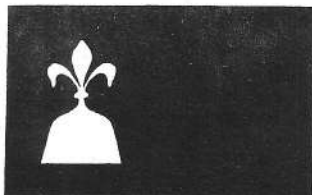
Tot celebrant aquest Centenari, l'Ajuntament de Puigcerdà ha volgut tanmateix poder gaudir de la bandera de la Vila i estrenar-la en aquesta diada tan assenyalada. També, alhora, encarregà, l'estudi de l'escut per tal d'oficialitzar-lo. El resultat d'ambdues consultes realitzades són els següents informes i dissenys que ací s'inclouen. Ambdues representacions han estat aprovades en el ple del propassat mes de juliol i són, per tant, les oficials de la Vila a partir d'ara, les quals, és d'esperar, siguin de l'agrat de tothom i s'assumeixin i emprin en les diverses activitats celebrades en l'esdevenir.

Veiem el procés seguit i els resultats.

A principis del 85 el Sr. Eudald Fages i Campi, Conseller de Governació va encarregar al Sr. Bosom que fes les gestions pertinents per tal de poder esbrinar i gaudir de la bandera de la Vila de Puigcerdà. Havent-se investigat la possible existència d'una anterior, hom va poder comprovar que no hi havia cap referència al respecte per la qual cosa es decidí sol·licitar-ne l'informe i disseny a l'Associació Catalana de Vexil·lologia el dia 9 de maig de 1985. El resultat de la consulta, de 4 d'abril de 1986, fou el següent informe al qual s'adjunta el disseny aconsellat.

INFORME DE LA BANDERA DE PUIGCERDÀ (La Cerdanya)

Associació
catalana
de
Vexil·lologia

A petició del senyor Joan Llompart i Padrós, Alcalde de la Vila de Puigcerdà, expressada en el seu escrit nº 701, de 9 de maig de 1985, adreçada a aquesta Associació Catalana de Vexil·lologia (ACV) i a l'atenció de la seva presidenta, senyora Anna Maria Galan, per tal de dotar de bandera municipal que representi l'esmentada Vila.

L'ACV, sense tenir coneixement d'una bandera històrica pròpia de Puigcerdà, digna de representar tot el municipi i considerant inconvenient l'oficialització de banderes municipals confeccionades d'acord amb la pràctica de col·locar l'escut heràldic municipal en el centre de qualsevol drap de qualsevol color,

d'acord però, segons les normes generals de la vexil·lologia, en basar-se i inspirar-se en les armes municipals a l'hora de dissenyar una bandera nova, entén que la bandera més adient per a representar la Vila de Puigcerdà serà la que resulti de la simple transposició de l'escut heràldic municipal en el drap, de manera que el mateix escut esdevingui bandera. És per això mateix que l'ACV

RECOMANA que la Vila de Puigcerdà es doti d'una bandera, de proporcions 2 x 3, vermella, ja que vermell és el color del camper de les armes municipals, i que en el seu centre òptic hi ostenti la representació específica de Puigcerdà, que és un mont floronat groc (or a les armes municipals). Aquesta figura es podrà incloure segons els models que s'acompanyen a aquest informe però, feta la tria, caldrà abandonar definitivament el model rebutjat. En tot cas l'ACV recomana que el model de la figura sigui el més semblant possible al que apareix a les armes heràldiques municipals oficialitzades per decret de la Generalitat de Catalunya. La figura s'insereix en el centre òptic de la bandera, és a

dir a quatre novenes parts de la superfície del drap comptant a partir del pal o asta, a fi i efecte que sigui visible malgrat la manca de vent. Convé, així mateix que la figura esmentada sigui de grans dimensions i situar-la a un novè tant del marge superior (punta) com del marge inferior (base).

Barcelona, 4 d'abril de 1986

Josep Porter - Moix
Secretari

D'igual manera que amb la bandera, es decidí, d'acord amb els Decrets publicats en el D.O.G. 160/80 de 19 de setembre i 39/81 de 5 de gener, sol·licitar amb data de 9 de maig de 1985 a la Societat Catalana de Genealogia, Heràldica i Sigil·lografia a través de la Direcció General d'Administració Local de la Generalitat de Catalunya i l'Institut d'Estudis Catalans, l'informe i disseny exacte de l'escut. L'informe resultant ha estat quelcom inesperat tot i que hom ha de reconèixer el bon i encertat raciocini del mateix, el qual, després d'una llarga enumeració documental fa les següents consideracions i suggerència.

Consideracions

- A. És evident que el senyal propi, característic i tradicional de Puigcerdà és el mont floronat, com apareix al cartulari «Trasllat del Llibre Verd» que, si és de l'any 1280 constitueix un dels documents més antics de l'heràldica municipal catalana. Crec, doncs, que cal mantenir-lo i amb els mateixos esmalts: d'or sobre gules.
- B. La forma caironada d'escut, a més d'ésser la recomenada pels escuts municipals per a distingir-los del de llinatge o gentilicis, resulta que és la primera documentada per al de Puigcerdà i crec que cal recuperar-la substituint l'actual forma d'escut rectangular quadrilong francès.
- C. Pel que fa a la corona és correcta la comtal perquè el comtat de Cerdanya després de la seva incorporació a Barcelona el 1117, fou dues vegades concedit com a feu honrat. La corona, però, no hauria de tocar la vora superior de l'escut.

Per tot això, crec que l'escut heràldic de la Vila de Puigcerdà hauria d'ésser organitzat i blasonat de la manera següent:

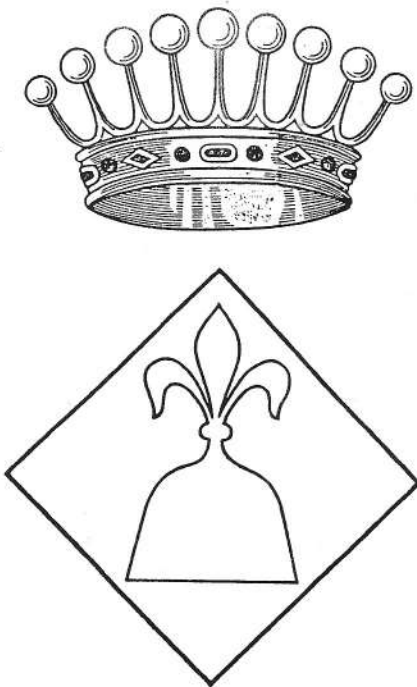
ARMES

Escut caironat: de gules, un mont floronat d'or.
Per timbre una corona de comte.

Barcelona, 7 de setembre de 1985.

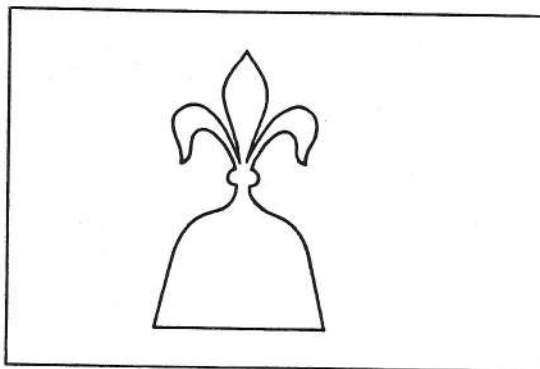
ARMAN DE FLUVIÀ i ESCORSA

Conseller Heràldic
Diplomat en Genealogia, Heràldica i Nobiliària
Assessor de l'Arxiu Nacional de Catalunya
President de la Societat Catalana de Genealogia,
Heràldica i Sigil·lografia

Escut de P U I G C E R D À

Cal afegir algunes concrecions suplementàries al procés d'adopció de la bandera, recordant una consulta feta per l'Ajuntament, quines tres preguntes reberen altres tantes respostes positives de part nostra:

Bandera de P U I G C E R D A

A J U N T A M E N T

DE

P U I G C E R D À

(GIRONA)

1208

Sr. JOSEP PORTER-MOIX

Secretari Associació Catalana

de Vexil·lologia

Bertrand i Serra, 13, 4t.1ª

08022 BARCELONA

Puigcerdà, 22 d'abril de 1986

Benvolgut Sr. Porter-Moix.

Havent-se rebut amb goig l'informe i disseny de la bandera de la nostra Vila, us fem acús de rebut dels mateixos, alhora que us fem extensiu el nostre reconeixement i gratitud per la tasca que eu realitzat.

Hores d'ara encara no s'ha acordat res en concret i abans de fer-ho ens agradaria fer-vos tres petites consultes a fi i efecte - d'embellir, al nostre entendre, el mont floronat, de la qual cosa esperem una sincera resposta. Les nostres observacions són les següents:

1. Seria vàlid afegir-hi entre el mont o puig i el floronat una mena d'anell per tal de separar ambdós parts, tal com es vol representar en el model 1 que s'adjunta ?.

2. Podria engrossir-se una mica més el cos del floronat tal es representa en el dibuix del model 2 ?.

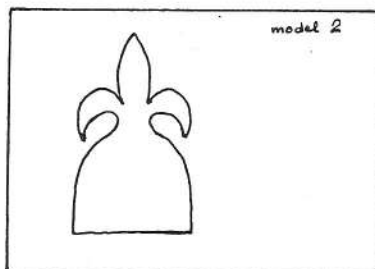
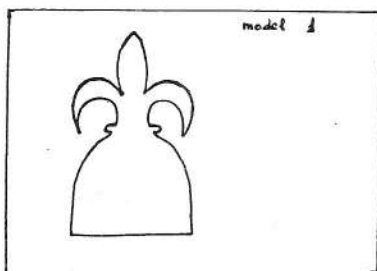
3. Coneix alguna casa dedicada a fer banderes que ofereixi bores garanties en el resultat ?.

Tal com podeu comprovar, sense haver-hi res aprovat encara com us he dit, la tendència és la d'escollir el dibuix simple que Vos aconse-
334089, el qual, segons informes de l'Arxiu, sembla ser el més fidel a la realitat documental.

Darrerament, dir-vos que tant aviat s'aprovi la decissió, us comunicarem la resolució, d'igual manera que us trameterem una ajuda per les despeses ocasionades, alhora que us pregaríem que ens enviéssiu, quan sigui el cas, dos o tres revistes on es publiqui la nostra bandera.

Tot aprofitant l'avinentesa, rebeu una cordial salutació.

Joan Llobentí i Padrós,
Alcalde de Puigcerdà

I també que, malgrat tot, el programa de festes portava una bandera no coincidents amb el model informat, donat que el mont floronat venia desplaçat ostensiblement envers l'asta.

En tot cas, el diari "Avui" en la seva edició del 3 d'agost del 1986 en donava la notícia de l'adopció de l'escut (tant val dir de la bandera):

LA Cerdanya

L'Ajuntament de Puigcerdà aprova el nou escut

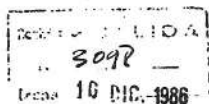
Francesc Monzó

Corresponsal

Puigcerdà (la Cerdanya). — L'Ajuntament de Puigcerdà, en un ple ordinari, va aprovar el nou escut i la nova senyera que a partir d'ara tindrà el municipi de Puigcerdà si no hi ha cap modificació després del període d'exposició pública a què seran sotmesos els originals que van ser presentats per a l'aprovació inicial del consistori, en els quals es pot veure una muntanya coronada simbolitzant l'indret en què es troba la capital de la Cerdanya i d'on precisament ve el seu nom, «puig cerdà». Pel que fa a la senyera, i sempre segons els originals presentats durant el ple de divendres, aquesta tindria un fons vermell on hi hauria l'escut descrit anteriorment. Si en el transcurs dels dos mesos en què aquests dos originals romandran en exposició pública no hi ha cap mena de rectificació, aquests seran els símbols que definitivament presentaria el municipi de Puigcerdà.

A J U N T A M E N T
DE
P U I G C E R D À
G I R O N A

ASSOCIACIÓ DE VEXIL·LOGIA
A l'atenció de la Sra. Na.
ANNA MARIA GALAN
C/MINERIA, 17
08004 BARCELONA.

Per la present tenim el plaer de comunicar-vos, que l'Ajuntament de Puigcerdà, en Sessió Plenària Ordinària celebrada el passat dia 5 de desembre, prengué el següent ACORD:

PRIMER.-Desestimar l'al·legació presentada per part del Sr. En ANTONI BRUNET MATEU, notificant-se aquest aspecte a l'al·legant.

SEGON.-APROVAR DEFINITIVAMENT l'escut de Puigcerdà, segons el següent disseny: Escut caironat; de gules, un mont florinat d'or. Per timbre una corona de compte, de conformitat amb les reproduccions obrants a l'expedient tramitat a l'efecte.

TERCER.-APROVAR DEFINITIVAMENT la senyera de Puigcerdà, segons el següent disseny: Les seves Proporcions 2x3, vermella, i que en el seu centre optic hi ostenti la representació específica de Puigcerdà, que és un mont florinat groc, de conformitat amb les reproduccions obrants a l'expedient tramitat a l'efecte.

QUART.-Fer tramesa de certificació del present acord, així com de copia de l'Expedient Administratiu a la Direcció General de Administració Local, per tal que es portin a terme els tràmits legalment establerts que corresponguin.

La qual cosa vos faig saber per el vostre coneixement i efectes més adients. Agraint la vostra col·laboració, en el que fa referència als informes lliurats per aqueixa Associació els quals han estat de gran importància per assolir l'acord que us comuniquem.

Rebeu una molt cordial salutació.

Puigcerdà, a 16 de desembre de 1.986

354557

L'ALCALDE

Els símbols de l'Alguer

Lluís Vilalta i Serra

L'Alguer (Alghero) és una ciutat costanera de Sardenya, emplaçada a l'extrem nord-occidental de l'illa. La part vella de la població s'assenta sobre un petit promontori, a la punta meridional de la badia homònima. Pertanyent a la província sarda de Sàsser (Sassari), l'Alguer compta aproximadament amb uns 27.000 habitants, un 60% dels quals són catalans; si bé hi ha també un 30% de sards, així com petites minories de dàlmates, emilians i juliens (1).

La vila obtingué el títol de ciutat el 28/8/1501, regnant Ferran de Trastamara "el Catòlic".

L'Alguer era ja una plaça fortificada el segle XIII, sota el domini genovès dels Dòria. Un cop annexada Sardenya a la Confederació Catalano-aragonesa l'any 1323, els habitants de l'illa es rebel·laren en diverses ocasions contra el domini dels reis catalans; cosa que va determinar Pere III (IV d'Aragó) a assegurar-se una plaça forta lleial; decisió que va recaure a l'Alguer, assetjada i presa el 1354 per les tropes reialistes, i repoblada immediatament després amb catalans -provinents sobretot de Tarragona i del Penedès-. El 1372 la població sardo-ligur va ser expulsada de la vila per ordre reial, a causa d'una nova revolta, i s'hi afegí una segona fornada de repobladors; de forma que l'Alguer esdevingué una vila íntegrament catalana. Aquesta n'era la intenció del monarca Pere III...

Nascut per esdevindre un baluard de penetració a una illa de població indòmita i orgullosa, la seva funció política havia de ser la fidelitat. I l'Alguer fou fidelíssima, com d'ella hom n'esperava; fou i és encara fidel als seus orígens, per damunt de tota expectativa lògicament raonable.

Una segona característica remarcable de la població d'aquesta vila sarda és també consustancial a les circumstàncies que han envoltat secularment la seva existència: la dualitat. Una dualitat nascuda de la singularitat ètnica algueressa enfront de la resta del poble sard, que marcarà alhora l'aprofundiment de la consciència d'orígens i la necessitat de rompre un secular aïllament -un aïllament aguditzat arran de la Guerra de Successió d'Espanya i la definitiva desvinculació de Sardenya i els Països Catalans-.

Fidelitat i dualitat són dues característiques que, emblemàticament, es prodiguen a la simbologia de l'Alguer, com veurem seguidament.

L'ESCUT MUNICIPAL

El primer escut de l'aleshores vila de l'Alguer li fou concedit pel rei Pere III (IV d'Aragó), l'any 1355 -és a dir, l'any següent a la conquesta efectiva de la població. D'aquest escut original, o de variants del mateix, s'en coneixen diferents representacions. Una d'elles és la provinent del Còdex B de l'Arxiu Històric de la Ciutat (2). Es tracta d'un escut caironat (figura 1), quarterat en creu, que duu als quarters primer i quart les armes de la Casa de Barcelona, mentre que als quarters segon i tercer hi ha el distintiu de la vila. Resulta en certa mesura aventurat, en aquesta ocasió concreta, avançar-ne els colors; probablement coincidirà amb mi el lector a preferir-ne la comparança amb d'altres representacions, abans d'emetre cap opinió.

Una versió d'escut derivada del de la Figura 1 sembla ser bastant popular a la ciutat: és caironat i timbrat com aquell, però als quarters primer i quart hi ha quatre pals de gules sobre camper d'or -és a dir, l'escut "normalitzat" (3).

D'altres representacions, probablement més tardanes, es troben en

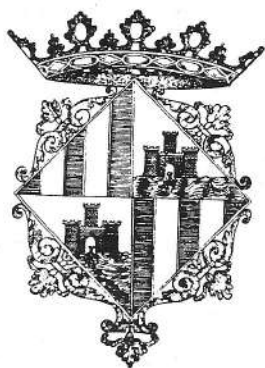

Figura I

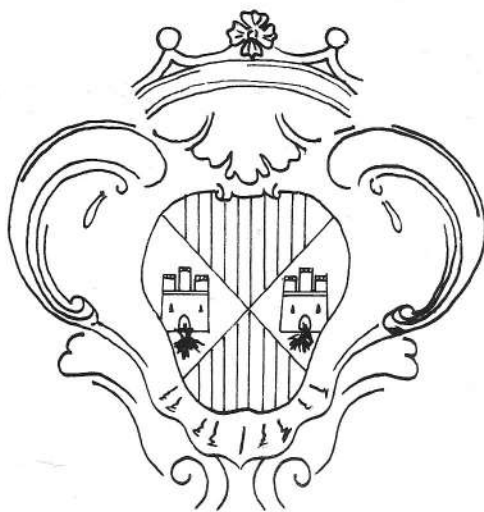

Figura II

Figura III

Figura IV

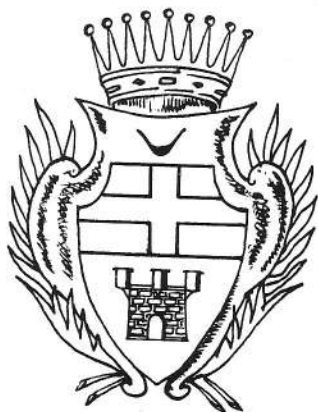
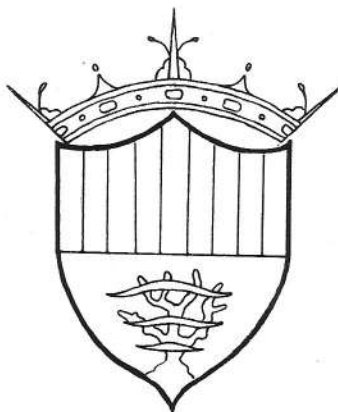

Figura V

dos edificis públics de l'Alguer. La primera, en forma d'alt-relleu, a l'edifici de l'antiga Casa de la Vila; mentre que la segona és un fresc conservat a la catedral (4). Ambdós escuts són ovals i quarterats en sautor, portant, als quarters 1er. i 4rt., les armes reials de la Casa de Barcelona (o d'Aragó); i al 2on. i al 3er., en camper d'atzur (representat com blau pallid) i sobre ondes d'argent, un castell del seu color i un corall de gules.

Resulten remarcables, en aquests dos casos, algunes anormalitats de disseny, com la incorrecta disposició o nombre dels pals, o la confusió entre castell i torre heràldics.

Hi ha encara una quarta representació de l'escut antic de l'Alguer, a un altar de la catedral (5). Aquest escut (figura II) és també quarterat en sautor, amb la mateixa repartició que els dos anteriors. També en aquest cas es repeteix l'error d'interpretació de les armes reials catalano-aragoneses -cinc pals de gules, en lloc de quatre- (6). Cal assenyalar també que, en l'escut esmentat, el camper dels quarters segon i tercer és llis, i que les limitacions de la pedra en matèria de policromia no ens permeten deduir-ne l'esmalt.

Hom hi feia abans esment de la dualitat de caràcter de la ciutat de l'Alguer, i del seu reflex als símbols representatius. N'hi tenim la mostra més patent a l'heràldica contemporània de la ciutat, com ara veurem.

La Casa de la Vila (Commune) utilitza regularment, als seus impresos, bans, segells, etc., l'escut representat a la Figura III.

L'escut esmentat es pot descriure com segueix. Truncat: 1er., de gules, creu plena d'argent (per la Casa de Savoia); 2on., d'argent, un corall de de gules sobre mont de penyes movent de la punta, del seu color. L'escut duu per timbre una corona comtal, iés voltat per dues fulles de palma, de sinoble.

Aquesta mena de disseny es repeteix a d'altres escuts municipals de l'illa, com és el cas de la veïna població de Bosa, situada uns quilòmetres més al sud de l'Alguer, sobre la mateixa línia de costa. L'actual escut de Bosa (figura IV) té de Savoia també el primer quarter, mentre que el segon, d'argent, porta un castell de gules (el castell dels Malaspina, que domina la vila?). Segons es pot deduir, doncs, aquest patró heràldic, comú a força poblacions de Sardenya, sembla vindre lligat als esdeveniments i al destí històric de l'illa en el decurs dels dos segles precedents: en virtut del Congrés de Viena (1815), Sardenya va passar a dependre de Savoia. Escuts com l'actual de l'Alguer respondrien, doncs, a la tradició heràldica piemontesa i de l'aleshores instaurat "reialme de Sardenya".

D'altra banda, l'Ajuntament alguerès utilitza també, de forma oficial, un altre disseny heràldic (figura V). Presenta forma d'escut triangular suís, i és truncat: 1er., d'or, quatre pals de gules (per la Casa de Barcelona, o d'Aragó). 2on., d'atzur (sempre representat com blau pallid), un corall de gules, sobre mont de penyes del seu color movent de la punta; ressaltant sobre el tot, tres ondes angulades d'argent. L'escut és timbrat per una esquemàtica representació de l'antiga corona reial d'Aragó.

El blasó descrit es correspon amb la tradició heràldica moderna italiana (7), i va ser elaborat -i presumiblement adoptat- l'any 1960, segons disseny d'un cert Petri.

Allò que més sobta és la convivència de dos escuts diferents, simultàniament emprats per les instàncies oficials de la ciutat -com el propi autor ha pogut comprovar personalment-. L'únic criteri aparentment deduïble en la seva utilització per les autoritats és del de "context": en dependència de la destinació que el logotip municipal tindrà, o de la finalitat que hom l'hi destinarà, l'Ajuntament de l'Alguer emprarà l'escut "piemontès" o el "català". Totes les gestions efectuades prop del municipi, per tal d'esbrinar-ho tot plegat, han estat infructuoses.

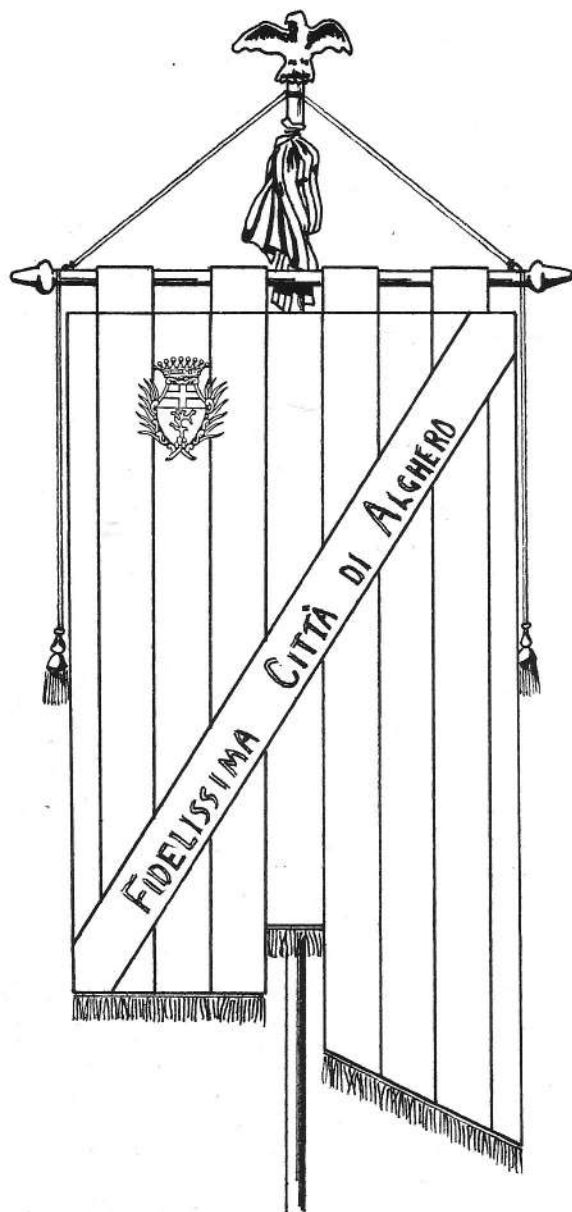

Figura VI.— Gonfanó cerimonial.

EL GONFANÓ CERIMONIAL DE L'ALGUER

A totes les cerimònies oficials, tant les civils com les religioses, les autoritats de l'Alguer fan ús -com és costum pràcticament a toa Itàlia- d'un "labarum" o gonfanó representatiu de la ciutat.

En desconeixem, ara per ara, la data en que el present "labarum" va ser aprovat, així com els seus orígens o vicissituds. Al·lo que sí tenim són abundoses mostres gràfiques, en blanc-i-negre i en colors, d'aquest vexilloid, que és el representat a la Figura VI.

El gonfanó cerimonial de l'Alguer és (ho esdevineu?) groc, amb quatre pals vermells de la mateixa amplada que els tres grocs centrals; sobre el tot, hi figura una barra transversal, que duu la inscripció en or: "fidelissima città di Alghero" (= "fidelíssima ciutat de l'Alguer"). Sobre el cantó dret del cap hi ha, brodat, l'escut "piemontès" de la ciutat. A l'extrem superior del pal hi reposa una àguila antiga, de color de bronze. Els flocs de la vora són de fil daurat.

Resulta interessant destacar que els pals grocs d'ambdós extrems tenen una amplada igual a la meitat de la de tots els altres. Aquest detall sembla tenir relació amb la pròpia història del gonfanó: mentre que la descripció de la Figura VI correspon al vexilloid actual, que ja existia l'any 1963 (8), una altra evidència fotogràfica (figura VII) ens mostra clarament que el "labarum" esmentat, en cert moment anterior, era constituït per set pals -tres de grocs sobre fons vermell- i no per nou, com és ara. La qual cosa ens fa pensar que en certa data, no molt anterior a 1963, el vexilloid va ser esmenat, tot essent-li afegits els dos pals que l'hi mancaven.

LES BANDERES DEL POBLE

Popularment, quines són les banderes més conegudes i emprades pels algheresos?

Certs dies de festa gran, la Porta de Terra -una de les grans torres que s'intercalaven a les muralles de la ciutat- és engalanada de dalt a baix: per damunt del porticó d'accés a l'interior de la torre, s'hi penja la bandera nacional italiana, mentre que a la plataforma superior de la torre se n'hi hiessen dues: la "tricolor" i la de les quatre "barres" (10) (11).

Igualment, la bandera catalana és profusament emprada en tota ocasió pels ciutadans de l'Alguer, en les mateixes dimensions i proporcions més habituals a la resta dels Països Catalans; es dona el cas curiós i altament significatiu que la bandera de "les quatre barres" (pals, realment) és anomenada pels algheresos "Bandera de la Confederació" (12) (figura VIII).

Encara que aparentment amb molta menys acceptació, també s'utilitza amb una certa regularitat la bandera de Sardenya ("I quattro mori"), a nivell popular si més no (figura IX).

NOTES I BIBLIOGRAFIA

- (1) Ciutadans de la República Italiana, originaris del nord-est del país (Dalmàcia i Trieste), que hagueren d'emigrar del seu lloc nadiu, de resultes dels canvis fronterers amb Iugoslàvia a la fi de la II Guerra Mundial. Gran Enciclopèdia Catalana, vol. 1 pàgs. 595 i ss.
- (2) CARIA, RAFAEL (l'Alguer): Correspondència amb Josep Tormo, 14.4.1985.
- (3) Aquesta versió constitueix fins i tot el logotip d'un cèntric hotel de l'Alguer.
- (4) SCANU, PASQUAL (l'Alguer): "Rondalles Alghereses", R. Dalmau Editor, Barcelona 1985, làmines a pàg. 129 i ss.
- (5) Id..

Figura VII.— El Gonfanó de l'Alguer, abans del 1961.

- (6) Convé assenyalar que al sepulcre del príncep Martí el Jove, a la catedral de Càller (Cagliari), la pràctica totalitat de representacions de l'escut reial de al Confederació llueixen campers amb cinc pals de gules, i no quatre (N. del A.)
- (7) CARIA, RAFAEL: Op. cit.
- (8) SCANU, PASQUAL: Op. cit., làmines a pàg. 80 i ss.
- (9) TORMO, JOSEP (Alcoi): Arxiu fotogràfic privat.
- (10) SCANU, PASQUAL: Op. cit., làmines a pàg. 17 i ss.
- (11) G. Enciclop. Catalana, vol. cit.
- (12) TORMO, JOSEP: Correspondència amb l'autor, 30.5.1986.

AGRAÏMENTS: Molt especialment a l'amic Josep Tormo i Colomina, d'Alcoi (País Valencià), qui va tenir la gentilesa de facilitar-me tota la informació que ell hi tenia a l'abast.

Així mateix, al Dr. Aldo Zigiottò, del Centro Italiano Studi Vessilologici, per les indicacions i recomanacions formulades.

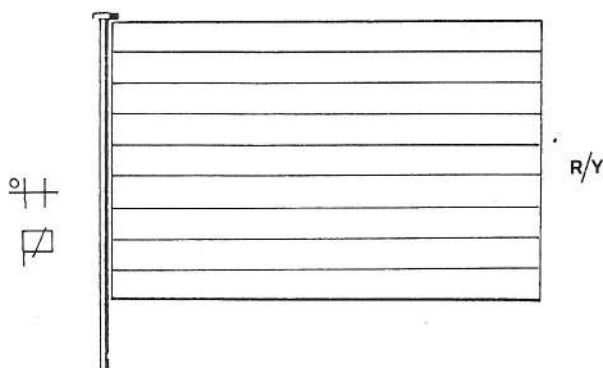

Figura VIII.- L'Alguer: "Bandera de la Confederació".

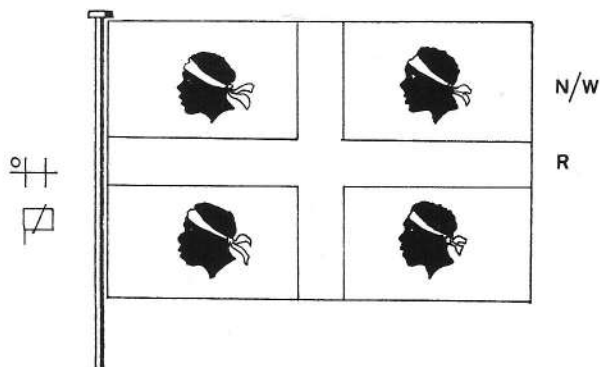

Figura IX.- Bandera de Sardenya.

NACIONS I ETNIES

ESTONIA

Hem rebut de l'autor de l'article, Roman Klimes, informació de les característiques del "peno de llança", que reproduïm a continuació.

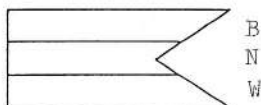

Fig. 94 Penó de llança: blau-negre-blanc

Seguit a la publicació de l'article sobre les banderes d'Estònia, publicat al nostre darrer butlletí, hem tingut dues comunicacions d'illustres vexillòlegs: el senyor Harmignies, secretari de la "Societas Vexillologica Belgica", i el senyor Zigliotto, del "Centro Italiano Studi Vessillologici", amb puntualitzacions d'interès.

De la missiva del primer de tots dos en donem uns paràgrafs:

Les pays baltes ne sont pas passés directement de l'indépendance à l'occupation allemande! Ils ont été occupés par l'Armée rouge dès juin 1940 puis incorporés à l'URSS au début du mois d'août suivant. La création du Commissariat du Reich pour l'Ostland (et pas Östland!) date de fin 1941 seulement. D'autre part, parler de "libération" à propos de la réoccupation par l'Armée rouge en 1944 me semble un peu... exagéré. Par ailleurs, si je comprends bien le "Texte", il est écrit qu'à part la Suède et la Finlande, aucun pays occidental n'a reconnu l'occupation des pays baltes par les Soviétiques. Il faut tout de même préciser qu'il s'agit de l'occupation de 1940, car après la guerre, ces pays n'ont plus été reconnus et n'ont pas fait parti des Nations Unies (cela s'appelle la "Realpolitik").

Pour les noms de lieux, je relève quelques erreurs:

fig. 41/51 - Arensburg = Kuuressaare

fig. 42/52 - Oesel = Saaremaa

fig. 44/54 - Tallin est une graphie récente; avant 1940 il faut Tallinn

fig. 47/57 - Hapsal (et non Hapsa!) = Haapsalu

Il me semble inutile de mélanger les noms allemands et estoniens.

Ces remarques vous prouvent que j'ai lu cet article avec le plus vif intérêt, et que j'arrive à comprendre le catalan (écrit!) sans trop de difficulté...

I ara correspòn el torn al nostre colega italià:

L'articolo sulle bandiere dell'Estonia, che sarà seguito da altri sulla Letonia, Lituania ecc, mi ha molto interessato e credo interessarà parecchio anche molti altri per la quantità di bandiere illustrate; infatti ve ne sono alcune che non conoscevo. Ho tuttavia notato la mancanza di dati essenziali per la storia delle bandiere... Dal canto mio farei notare:

Fig. 1 - Le armi furono adottate ufficialmente l'11.7.1925.

Fig. 2 - Il "blau" della bandiera nazionale (e mercantile) era piuttosto chiaro; le proporzioni 7:11; adottata il 4.7.1920, in uso ufficiale dal 27.6.1922.

Fig. 4 - Il "guió presidencial" era anche la bandiera di Stato.

Fig. 5 - Il "gallardet del Cap de l'Estat" era 45:225.

Fig. 6 - La bandiera del Ministro della Difesa aveva lo scudo meno spostato verso l'asta: la punta in basso dello scudo era distante dall'asta 4,5 e dal battente 6,5.

Fig. 7 - La bandiera di bompresso era 4:5,5.

Fig. 8 - La "ensenya naval" era 7:13.

Fig. 10 - Dai miei dati mi risulta che si trattava del "guió" del comandante delle Forze armate (non dell'Esercito); le proporzioni erano: campo azzurro 3,5; campo bianco fino al taglio 3,5, dal taglio al batente 4.

Fig. 18 - Secondo comunicazione scritta del signor Fachinger (di oltre dieci anni fa) le lettere "P.V." erano bianche (e non gialle).

Fig. 33 (36) - Era la bandiera dell'Amministrazione marittima, a quanto mi risulta; e la cosa mi pare ben giustificata non solo dalle ancore, ma anche dalla forma del drappo (che non era della marina da guerra).

Accanto a la bandiera propria di ogni club, esisteva la bandiera degli yacht (1923-1940), che era quadrata, azzurra, con croce nera attraversante a sottile bordo bianco.

Le bandiere dei distretti furono adottate il 7.8.1939.

Fig. 70 - Il ramo di quercia d'oro era in campo verde (e non azzurro): araldicamente era perciò "tagliato d'azzurro e di verde".

Agraïm a tots dos llur interès i collaboració, que esperem es repeteixi sovint pel bé de la nostra revista. I els volem dir que la nostra redacció s'estima, per sobre de tot, les dades, però les opinions de cadascú no ens comprometen com a grup, pel que respectem totes les que respectin les dels demès. Una salutació molt cordial.

LETONIA

Comparteix amb Estònia la major part de les seves vicissituds històriques, si bé la seva població té un sostrat balto-eslau. Incorporat el seu territori a l'Imperi Rus l'any 1725, va assolir una certa autonomia el 1915 i la independència el 1918, prenent el nom de "Lotvijas Respublika", amb l'oposició dels comunistes, partidaris de la federació amb Rússia i els altres pobles del vell Imperi, proclamada sense cap èxit l'any 1919.

Aquesta situació es va mantenir fins a l'ocupació pel exèrcit alemany en l'any 1940, éssent incorporada a l'URSS el 1945.

Letònia es compon de quatre regions històriques: Zemgale (o Semigàlia), Letgale (o Letònia pròpia), Vidzema (o Livònia, del nom dels antics pobladors livons de raça finesa, i dels que resten uns centenars bé que desplaçats a Curlàndia) i Kurzeme (o Curlàndia), atribuint-se algunes banderes antigues, més o menys fantàstiques, a la darrera regió esmentada.

També els ports principals varen estar units a la Lliga Hanseàtica, pel que és pot trobar banderes representatives ciutadanes, com és el cas de Riga, ara en desús, que va tenir no menys de dues.

Podem trobar a aquesta segona part de l'article les més importants banderes letones del període independent, avui prohibides per les autoritats soviètiques, que van substituir els colors carmesí i blanc per un drap vermell amb les inicials de "Latvija Padomju Socialistika Respublika" daurades al cantó (1ª); després (1945 - 1953) per un altre del mateix vermell, però amb les inicials surmontant la falç i el martell; i finalment (1953) per la soviètica actual amb ones blanques i blaves.

Fig. 1 Escut d'Armes Majors de Letònia - Composat d'un escut en tres parts sostingut per un lleó vermell (a la dreta) i un griu d'argent (a l'esquerra), timbrat per tres estels de cinc punxes d'or, representant els tres ducats letons unificats: Kurzeme, Vidzema i Letgale. Al primer quarter d'atzur un sol ixent (per Letgale), al segon quarter de gules un griu d'argent (per Vidzema) i al tercer, d'argent un lleó de gules (per Kurzeme). Com a ornament porta un ramatge de fulles de roure (l'arbre més reverenciat pels letons) lligat amb un llaç dels colors nacionals.

Fig. 2 Escut d'Armes Menors - Composat per l'escut de les armes majors i el timbre dels tres estels.

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3 Variant de les Armes Menors - Només l'escut de les armes.

Fig. 4 Bandera Nacional i Mercant de Letònia, adoptada el 10 d'Agost del 1922, tal com diu el text de la Llei:

"La bandera nacional i comercial letona es carmesi, blanca, carmesi, èssent la part superior i la part inferior de doble amplada de la secció del mig. La relació de llargaria per amplada es 2:1".

Encara què oficialment adoptada l'any 1922, ja era coneguda i usada pels letons pels voltants del segle XIII, la qual cosa és de fet testificada pel "Livlaendische Rheimchronic" escrit l'any 1296 i publicat de l'original dins el simposium Scriptores Rerum Livonicarum, Riga 1853, Vol.1.

El color vermell d'aquella època era el carmesí i probablement el suc de certes baies o fulles va ésser emprat com a tint. Els poetes han descrit com símbol de la disposició del letons a donar la sang del seus cors per la seva llibertat.

Fig. 3

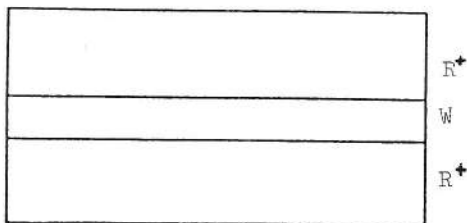

Fig. 4

Fig. 5 Estandart del President - Blanc amb les Armes Majors al mig i vuit franges carmesís.

Fig. 6 Bandera de Fortaleses i Bandera tallamar - Camper blanc amb creus i sautors blancs damunt de carmesí.

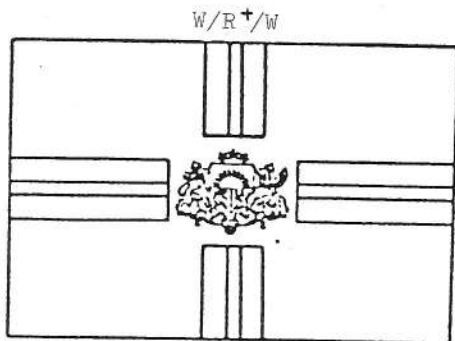

Fig. 5

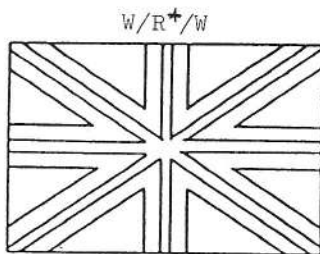

Fig. 6

Fig. 7 Bandera Consolar - Bandera Nacional amb l'escut de les Armes al cantó.

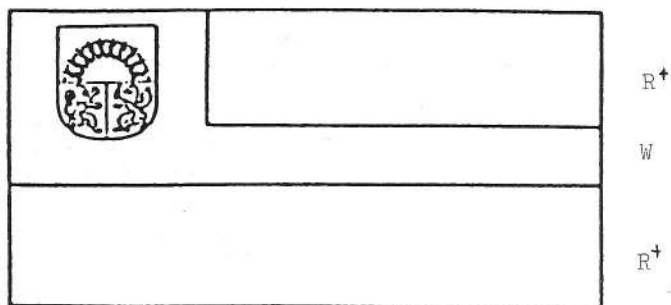

Fig. 7

Fig. 8 Ensenya Naval (Bandera de Guerra) - Camper blanc amb creu blanca damunt de carmesí.

Fig. 9 Comandant en Cap i Inspector de les Forces Armades - Aques és un conuinació de les dels núms. 6 i 8.

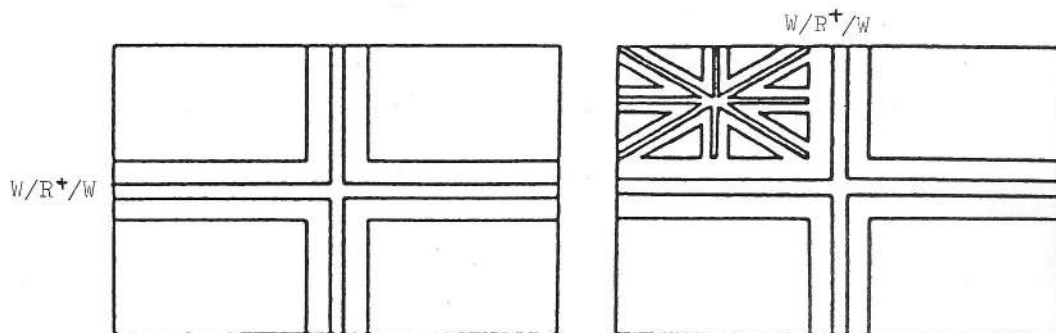

Fig. 8

Fig. 9

Fig. 10 Bandera d'Oficines Postals - Bandera Nacional amb un corn postal daurat al cantó.

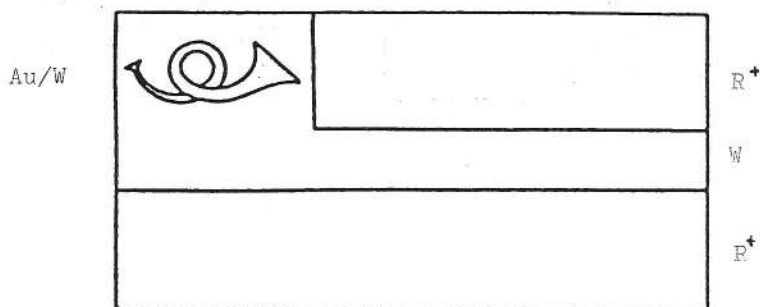

Fig. 10

Fig. 11 Admirall - La mateixa del número 4 amb l'afegiment d'un disc carmesí al cantó.

Fig. 12 Bandera de Pilot - Blanca amb dues franges carmesís.

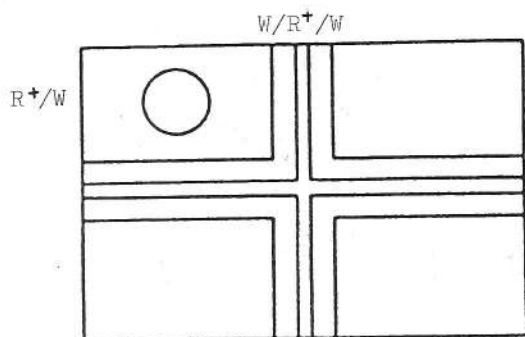

Fig. 11

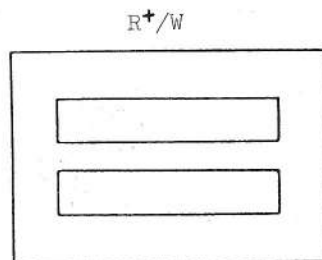

Fig. 12

Fig. 13 Ministre Plenipotenciari - Bandera Nacional amb les Armes Majors al cantó.

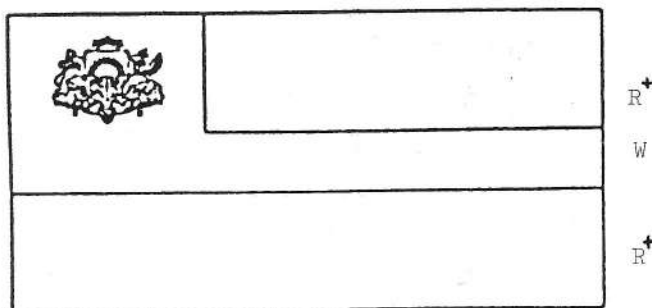

Fig. 13

Fig. 14 Ministre - Blanca amb les Armes Majors al mig i una franja blanca damunt de carmesí a cada costat.

Fig. 15 Primer Ministre - Blanca amb la creu blanca damunt de carmesí amb les Armes Majors al cantó.

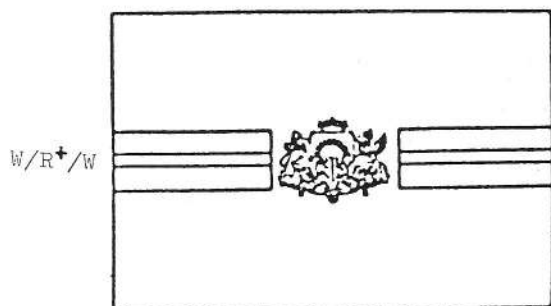

Fig. 14

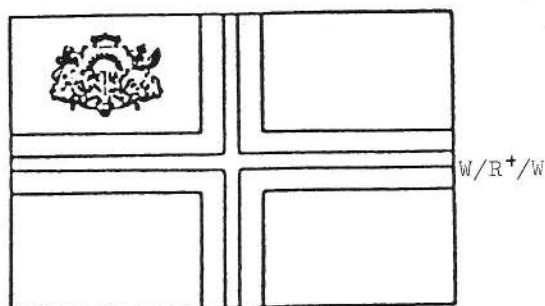

Fig. 15

Fig. 19 Uni6 dels Clubs de Iots de Let6nia - Bandera Nacional amb un emblema al mig. L'emblema consisteix de l'escut de les Armes damunt de dues 6ncores blaves creuades en sautor i d'un trident daurat.

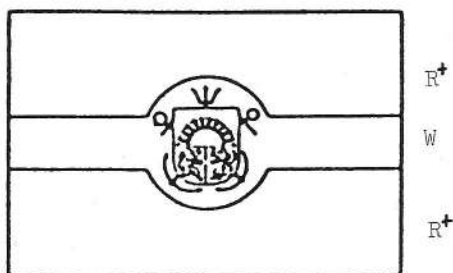

Fig. 19

Fig. 20 Duanes - Bandera Nacional amb l'emblema de les Duanes en blau al cant6.

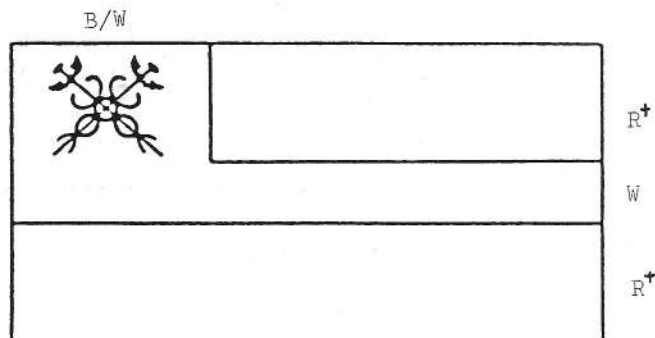

Fig. 20

Fig. 21 Autoritats Portuàries - Bandera Nacional amb dues 6ncores blaves creuades en sautor al cant6.

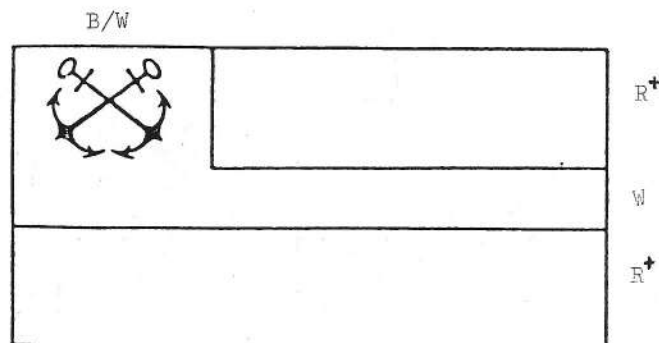

Fig. 21

Fig. 16 Servei Hidrogràfic - Bandera Nacional amb un emblema blau al cantó.

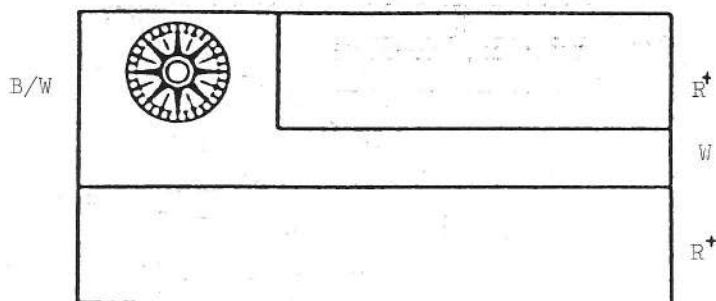

Fig. 16

Fig. 17 Ministre de la Guerra - Camper blanc amb creu blanca damunt de carmesí amb un emblema al cantó.

Fig. 17a Emblema del núm. 17 - Composat de tres estels d'or damunt de blanc, envoltat de dos cercles negres, un prim i un altre gruixut; cercle serrat carmesí, i finalment de raigs d'or. El tot descansa sobre un segment de cercle, d'or.

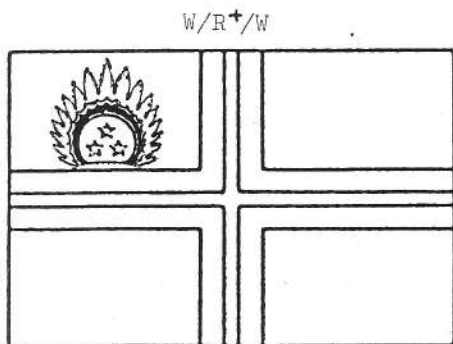

Fig. 17

Fig. 17a

Fig. 18 Clubs de Iots de Letònia - Sauter blanc damunt de carmesí, en camper blanc. Al centre emblema que consisteix d'un lleó de gules (a l'esquerra) i d'un griu d'argent (a la dreta) sobre una àncora negra.

Fig. 18a Detall de l'emblema del núm. 18:

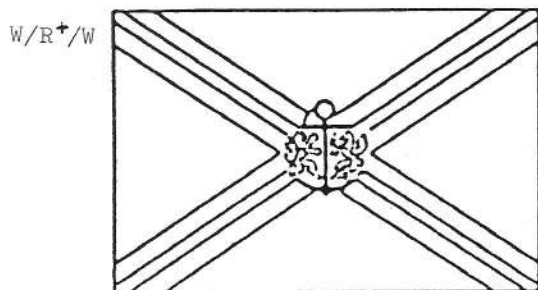

Fig. 18

Fig. 18a

Fig. 22 Gallardet de Guerra - Blanc amb l'ensenya naval al pal.

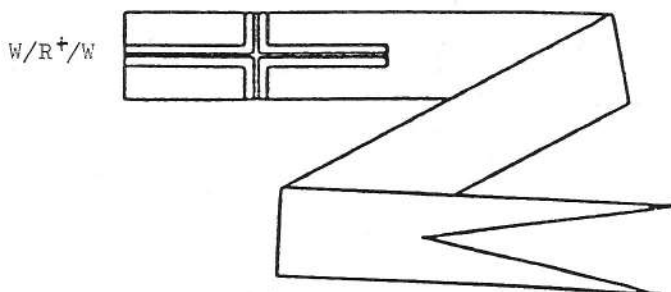

Fig. 22

Fig. 23 Gallardet del Comandant de la Divisió Pesquera - Al pal ensenya naval, el vol, blau.

Fig. 24 Gallardet del Comandant de la Divisió Submarina - Al pal ensenya naval, i el vol, vermell.

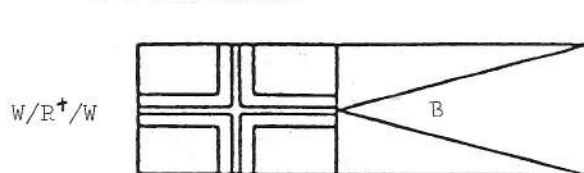

Fig. 23

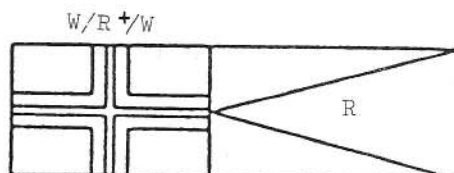

Fig. 24

Fig. 25 Gallardet de Capità de Correus - Blanc amb l'ensenya naval al pal.

Fig. 26 Gallardet d'Oficial Superior - Blanc amb creu blanca damunt de carmesí.

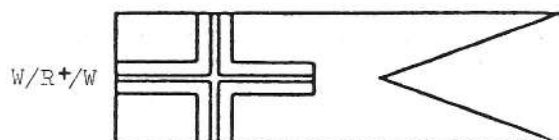

Fig. 25

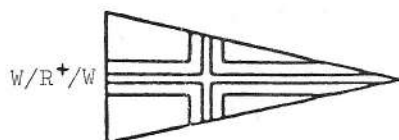

Fig. 26

Fig. 27 Gallardet - Blanc amb l'ensenya naval al pal.

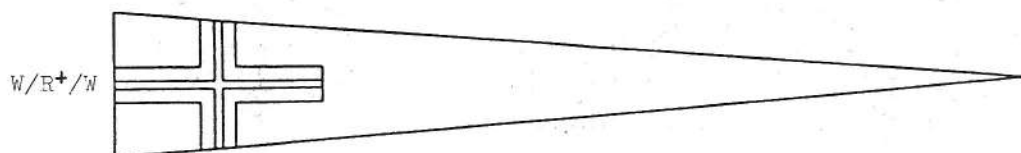

Fig. 27

Fig.28 Insignies de les Forces Aèrees -
A l'ala: una creu svastika carmesí damunt d'un cercle blanc. La svastika, esdevinguda infame, per culpa del Partit Nacional-Socialista d'Alemanya, era de ben lluny un símbol letò, dit "Ugunskrusts" (Creu de Foc).

Fig,29 Al fússelatge: Una svastika carmesí.

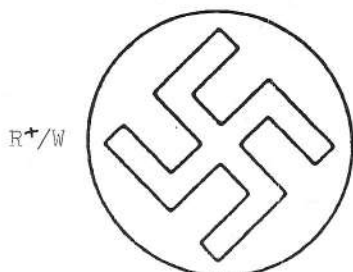

Fig. 28

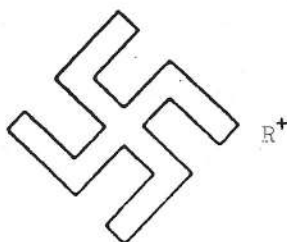

Fig. 29

Fig.30 Al timó (només forces navals): Àncora carmesí.

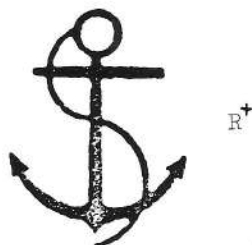

Fig. 30

Fig.31 Penó de llança de regiment de cavalleria, 1er. esquadró: vermell sobre blanc.

Fig.32 Penó de llança de regiment de cavalleria, 2on. esquadró: groc sobre blanc.

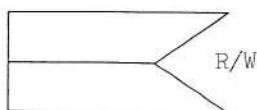

Fig. 31

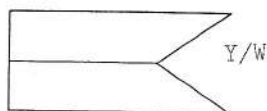

Fig. 32

Fig. 33 Penó de llança de regiment de cavalleria, 3er. esquadró: blanc.

Fig. 34 Penó de llança de regiment de cavalleria, 4rt. esquadró: grana sobre blanc.

Fig. 33

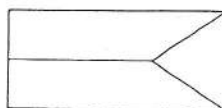

Fig. 34

XII Congrés Internacional de Vexil·lologia

EL CONGRES

El XII CIV, organitzat pel FLAG RESEARCH CENTER en commemoració del seu 25è. aniversari, va tenir lloc al "Lone Mountain Conference Center" de la Universitat de San Francisco.

La col·laboració de les entitats públiques de l'Estat de Califòrnia i de la ciutat de San Francisco va ser total, arribant fins i tot a ser proclamada la "SETMANA DE LES BANDERES" per part de la Batllessa de la Ciutat, Mrs. Dianne Feinstein.

Al Congrés van participar un centenar de congressistes de 15 països (Alemanya, Anglaterra, Austràlia, Bèlgica, Canadà, Catalunya, Dinamarca, Escòcia, Espanya, Estats Units, França, Mèxic, Nova Zelanda, Suïssa i Sudàfrica).

Es van presentar un total de 20 comunicacions. Entre les quals, la nostra, dita en català, "Els símbols de la transició democràtica a Catalunya". Totes les comunicacions seran publicades en un número especial del "Flag Bulletin" editat a principis del 1989.

Els actes van començar amb una recepció de benvinguda, celebrada al "Treasure Island Museum" de la Marina dels Estats Units, dimecres a la tarda. La cerimònia oficial d'obertura del Congrés va tenir lloc el matí següent, als jardins de la Universitat, amb l'hissat de les banderes de les nacions participants, per ordre alfabètic, i als sons del seu himne nacional. La nostra, ocupà el seu lloc entre Canadà i Dinamarca, a la vegada que l'orquestrina interpretava "Els Segadors". Hem de remarcar ací la total col·laboració del professor David Refkin, director del grup musical, el qual va ser capaç de transcriure les notes del nostre himne nacional, tararejat previamente per nosaltres.

El dijous al matí varem presentar la nostra comunicació, amb uns resultats molt encoratjadors, doncs encara que es tractés d'una llengua que molts sentien per primera vegada, va ser compresa totalment per una gran part dels assistents, molts dels quals ens van fer després preguntes varies relatives a Catalunya i a la nostra llengua.

ASSEMBLEA GENERAL DE LA FEDERACIO INTERNACIONAL D'ASSOCIACIONS VEXIL·LOLOGIQUES.

Dins els actes del XII CIV, es va celebrar l'Assemblea General de la Federació Internacional d'Associacions Vexil·lòlogiques (FIAV), en la qual varem participar com a membre actiu.

A més dels temes normals relatius a l'activitat del món vexil·lògic, l'assemblea va tractar el punt relatiu als llocs de celebració dels propers congressos internacionals. Pel XIII hi havia una proposta base presentada per la Flag Society of Australia. Els companys australians ens van sorprendre gratament a tots al presentar a l'assemblea un dossier molt ben estructurat, amb cartes de recolzament del Primer Ministre de l'Estat de Victòria, del Batlle de Melbourne i del President del Patronat de Turisme.

Amb una presentació tan efectiva , l'Assemblea va aprovar per unanimitat la proposta de l'associació australiana.

A continuació es va tractar de les propostes base per a l'organització del XIV CIV, el 1991. D'acord amb els objectius previstos, vàrem presentar la nostra candidatura per a organitzar el congrés a Barcelona.

Vem fer una presentació verbal dels recolzaments amb que comptem, possibles llocs de celebració, allotjaments, exposicions, i llocs d'interès a visitar. Després de debatre la proposta, va ser acceptada per unanimitat, invitan-nos a presentar una oferta formal i definitiva a la propera Assemblea General.

OBJECTIUS DE FUTUR

Acconseguits els objectius que ens vàrem marcar per al Congrés de San Francisco, ja ens hem posat a treballar cap el futur. Ara el repte és el de preparar una oferta ben estructurada que faci impossible les objeccions al Congrés de Barcelona.

XIII CIV, MELBOURNE '89

La Flag Society of Australia ens ha remittit una molt acurada informació relativa al proper congrés, de la qual extreiem les dades principals:

Lloc. - Universitat de Melbourne, Victoria, Australia.

Data. - 24 a 29 de setembre de 1989.

Cost. - 499 Dòlars Australians, per persona, aproximadament.

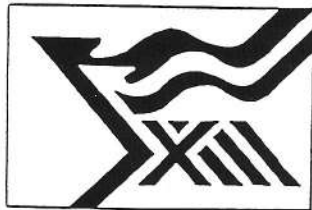
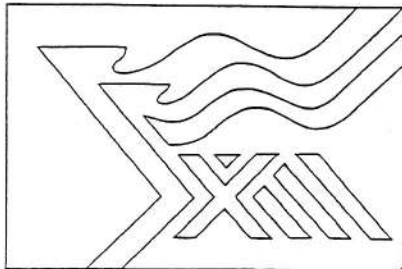
Per ampliar la informació podeu escriure a Ralph G.C. Barlett. P.O. Box 142, Collins Street Post Office, Melbourne, Victoria 3000, Austràlia.

La bandera del XIII CIV ens mostra sobre un fons blau Nacions Unides, color de la bandera de l'Associació Australiana, el perfil de dos cangurs, l'un en blanc i l'altre en vermell, que són els colors de la ciutat de Melbourne, i a sota una figura humana amb una llarga banderola a la ma i una lletra "M" estilitzada que a la vegada componen el número 13, tot en groc daurat.

El disseny és de Mr. Antony C. Burton, que viu a Milsons Point, Nova Gal·les del Sud, Australia.

D'aquesta bandera s'ha oficialitzat un logotip en blanc i negre, que amb el disseny de la bandera del Congrés, reproduïm a continuació.

Au/R/W/B-

Logotip

VEXIL·LA CATALANA és una publicació de
l'ASSOCIACIÓ CATALANA DE VEXIL·LOLOGIA

Suscripcions i col·laboracions:

Jordi Perez Ibáñez
C/. Joan Riera, 43-46, 3r. 1a.
08031 Barcelona

Directora:

Anna Maria Galan Pla
C/. Minería, 17, 3r. 9a.
08004 Barcelona
